

Jaarverslag Klein Boeschoten over de periode 1 januari 2019 - 31 december 2019
Bijlage B bij jaarvergadering 30 augustus 2020 Landgoed Klein Boeschoten bv,

ALGEMEEN

Ook dit jaar heb ik behalve van Jannes van Beek en Elio de Miranda veel ondersteuning van Charlotte van der Waals, Diderik van der Waals en Ymkje Nachenius ondervonden. Renet van der Waals was er vaak op zaterdag en heeft vooral de procedurele zorgen voor het gat van Zus overgenomen. De villa heeft een eigen vrijwilligersclubje voor het Gat van Zus. Ook Barbara van der Waals is wanneer ze in Nederland is een welkome steun. Kristian van Kuik is steeds meer betrokken, behalve de zorg voor het raster is hij ook af en toe bij de bouw werkzaamheden in en om het AH betrokken. Ing.H.Scheffer van t Schoutenhuis ondersteunt ons wat betreft pachtzaken. Het bosbeheer doen we samen met de Bosgroep, sinds het vertrek van Meindert Bruggeman naar het Kroondomein is Pieter Westerhof ons aanspreekpunt, hij wordt bijgestaan door Brian van Beek. Een aantal ochtenden per jaar is door de vrijwilligers van de IVN Barneveld veel werk verzet, werk dat we zelf met een paar mensen niet aan kunnen.

FINANCIEEL

eigen rekening en BTW

Per 1-1 2019 heeft Klein Boeschoten een eigen rekening. Het Rekening no.is : NL12 RABO 0334 6414 97. In principe werkt de BTW verplichting voor bos gunstig voor ons. Het is zaak dat activiteiten in AH en Varkenshok bos gerelateerd zijn. Daarnaast is ook voor het bedrijfsgedeelte van de boerderij in overleg met Joppe voor BTW geopteerd .

jaarrekening

De jaarrekening voor 2019 heeft weer een klein positief resultaat.

Pacht

De pachtopbrengst, € 12.498, is veel lager dan in voorgaande jaren (2018: € 17.412, wordt door het Rijk vastgesteld)

Monumenten en subsidies

2018 was het laatste jaar dat er belastingaftrek voor monumenten is. Het was ook het laatste jaar dat we subsidie kregen via de BRIM (over 2017). In de nieuwe regeling voor 6 jaar 2018-t/m 2023, de SIM, is de subsidiëring versoerd. (50% van de subsidiabele kosten, voor nieuwe aanvragen verhoogd naar 60%) We hebben dit jaar voor het eerst een uitkering van het restauratiefonds volgens de SIM regeling gekregen (subsidie instandhouding monumenten, niet woonhuizen voor niet door eigenaar bewoonde monumenten).

Voor particuliere eigenaren van woonhuis-rijksmonumenten bestaat met ingang van 2019 de Instandhoudingssubsidie woonhuis-rijksmonumenten. Een aanvraag kan jaarlijks ingediend worden tussen 1 maart en 30 april, volgend op het kalenderjaar waarin de subsidiabele kosten zijn gemaakt. Op 1 maart 2020 kan de woonhuissubsidie dus voor het eerst aangevraagd worden (over het jaar 2019). Zodra we werkelijk kosten aan het woonhuisgedeelte van de boerderij hebben kunnen we daar dus achteraf subsidie voor aanvragen.

Bos SNL subsidie

Dit jaar is ook het eerste jaar dat de nieuwe SNL subsidie -ook voor 6 jaar- 2018 t/m 2023 ,is uitgekeerd, (€ 7.322,81) Deze is aanmerkelijk hoger dan die voor de voorgaande periode (€ 4.168).

Als inkomsten uit houtoogst was er de resterende 50% van de oogst van Westerbroek (- de kosten van de bosgroep). De bosgroep was erg laat met betalen waardoor de jaarrekening pas in juli kon worden afgesloten.

Daarnaast zijn er dit jaar 50 bomen verkocht aan buurman Diederick Huizinga.

SNL subsidie agrarisch natuurbeheer:

Omdat keer op keer bij de aanvraag van de SNL door de Bosgroep de haag wel werd aangevraagd maar niet werd toegekend en de Bosgroep stelde dat die niet opengesteld werd hebben we in overleg met o.a. ing. H.Scheffer van 't Schoutenhuis een aanvraag via het Agrarisch natuurcollectief Veluwe gedaan. Nu krijgen we subsidie voor de haag als struweel haag, maximaal 1x per 2 jaar te snoeien en minimaal 1 x per drie jaar. Ook krijgen we een klein bedrag voor de in de akkers staande bomen of boomgroepen. Er wordt toezicht op gehouden of het werk ook werkelijk wordt gedaan. Vanwege een overgang in regelingen is het een subsidie voor twee jaar (1-1- 20120 t/m 31-12 20121)

Terrein wagentje

Aan het eind van het jaar is tweede hands een elektrisch terrein wagentje gekocht de Leffert 50 van Frisian Motors voor € 8.500. Vooralsnog is dat geld aan de bv geleend door de beheerder. Het wagentje blijkt aan een behoefte te voldoen. Mijn voorstel is om het geleende bedrag in 3 jaar terug te betalen. Levering van de terreinwagen was in 2020 Tegelijkertijd heeft JH van der Waals een nieuw aanhangwagentje aan de bv geschonken. De aankoop en de gift van de aanhanger staan geboekt in 2020.

Locatieverhuur

Eenmalig is ons kleine heideterreintje gebruikt als locatie voor een filmopname van Kristian van Kuijk met Cake film. Dit leverde ons € 500 voor een dag op.

Verwachte specifieke kosten en opbrengsten 2020

Vernieuwing beheerplan bos, p.m.

Indien aanvraag cultuur historisch onderzoek bij provincie Gelderland wordt toegekend een eigen bijdrage van 25 % van € 25.626,64= € 6.407.

Herstel kuikenhok: hiervoor zijn geen subsidies beschikbaar.

Overige gebouwen kunnen met normaal onderhoud toe.

opbrengsten:

Zo mogelijk zal in 2020 een blesronde plaats vinden in de afdelingen 1 en 2 en vak 3a, eventueel in combinatie met Gat van Zus. Buurman D.H. heeft aangegeven dat hij ons rondhout wil kopen, verkoop grotere aantallen met bemiddeling van de Bosgroep.

Mogelijk incidenteel inkomsten uit locatieverhuur zoals dit jaar ook een keer gebeurd is. Incidentele verhuur AH.

Beide alleen selectief, en door de corona crisis niet waarschijnlijk.

BOS, BOSRANDEN, HAGEN

BOS

Algemeen:

Ons bos staat er goed bij. Dat bleek ook weer bij een bezoek van Jaap Kuper, voormalig houtvester van het Kroondomein. Hij zei: een mooi multifunctioneel bos, ga zo door!

We hadden relatief weinig last van eikenprocessierups

Houtoogst

Westerbroek heeft uiterst lang gedaan over het vellen en ophalen van het door hem in september 2018 gekochte rondhout. De oogst bestond uit de in 2018 in een reguliere dunningsgronde van de vakken 4 en 5 gebleste bomen in combinatie met een deel van de door de storm van januari 2018 gevelde bomen. Voor een groot deel waren het dennen. Het heeft minstens tot en met maart 2019 geduurd voordat ze al het hout weg hadden. Dit werd mede veroorzaakt door het feit dat het hout van vooral de dennen niet goed afzetbaar bleek. Na iedere oogst wordt je weer geconfronteerd met de vele sporen. In bospercelen die op productie gericht zijn kan door het uitzetten van dunningspaden het uitslepen meer georganiseerd en elke keer volgens dezelfde route plaats vinden.

Behalve dat de Tsucha's massaal door de droogte waren aangetast stonden in vak 1 en 2 vooral de lariksen er na de droogte slecht bij. Een deel helemaal dood; door droogte en daardoor wellicht een makkelijke prooi voor een kever. Ik had ze geblest om ze te verkopen. Buurman Diederick die een houten huis aan het bouwen is heeft ze gekocht, geveld en met paard uitgesleept. Alleen werden ze in korte stukken gezaagd omdat anders het paard het niet aan kon. Hij heeft zijn belangstelling uitgesproken om al het hout dat we nu willen oogsten te kopen.

De volgende reguliere blesronde, van de afdelingen 1,2,3, is voor 2020 gepland.

Verjonging

Dit jaar zijn we begonnen met verschillende verjongingsexperimenten. We hebben hierbij ook de volgende generatie betrokken.

Er spelen twee problematieken;

1. de problematiek van het klimaat: moeten we andere soorten gaan aanplanten? Het ziet er naar uit dat bv Tsucha, fijnspar en ook larix het zwaar te verduren hebben of krijgen, m.n. vanwege lange droogte perioden. Ook voor de beuk wordt door sommigen gevreesd.
2. door de wilddruk is het eigenlijk onmogelijk om zonder bescherming verjonging te laten slagen. De zwijnen woelen de boel om-maakt niet uit wat voor boomsoort. Zelfs behoorlijk grote bomen kunnen nog het loodje leggen. Reeën en herten eten de jonge blaadjes van loofbomen, reeën schuren hun horentjes tegen lekker zwiepende twijgjes zoals van jonge thuja's, herten kunnen ook van behoorlijk forse douglassen nog een flink stuk bast eten of even een tak knikken van een flinke boom of struik.

Mede door voorbeelden gezien bij verschillende excursies en door artikelen zijn we nu op vrij ruime schaal bezig zgn. 'kloempen'*1 te maken en daarin te verjongen 'onder scherm'. Dit doen we-na opruimen van takken- in de open plekken die zijn gemaakt bij de laatste houtoogst. We hebben verschillende soorten aangeplant; daarnaast kan hier ook

---

¹ kloemp: een begrip geïntroduceerd door Vlaamse en zudnederlandse bosbouwers: kleine omheiningen.

natuurlijke verjonging plaats vinden. In de door droogte gevelde Tsucha's hebben we na de oogst van de grote bomen de takken flink opgeruimd en veel van de de dode jonge bomen omgezaagd en geruimd. Dit leverde twee grote kloempen op in vak 4 d en 5f. Eigen verjonging beschermen we af en toe, bv de goed opkomende eigen Thuja' verjonging in vak 5g.

In eerste instantie hebben we voor het maken van de kloempen het raster gebruikt dat eerder rond het bouwland stond. Daarna hebben we met behulp van de IVN het raster met een deel van de palen dat ongeveer 20 jaar geleden is aan gebracht om de verjonging in vak 5 d te beschermen, weg gehaald en hergebruikt.

Verder halen we uitgeloopte eiken palen uit ons eikenbos. Vanwege de reeën maken we ook binnen het zwijnen-herten raster kloempen. Omdat de kloempen een beperkte afmeting hebben zullen de dieren er niet zo gauw inspringen of zich er in graven; de hoogte kan daarom in principe beperkt blijven tot ca 1.8 m. Dit is een aanname die zich nog moet bewijzen.

De soorten die we aangeplant hebben zijn o.a. plug plantsoen Thuja in vak 1 (spannend of die het ook doen in de stukken aan de overkant van de Karweg).

En verder als 'gewoon' plantsoen, Turkse noothazelaar, walnoot, trosflor, acacia, veel gewone hazelaars, Noorse esdoorn, veldesdoorn, fladderiep, haagbeuk, lindes. De grote vraag is of voor sommige van deze soorten onze grond niet te arm is. Mijn veronderstelling is dat de meer leem houdende grond hogerop waarschijnlijk beter geschikt is.

Zie voor een overzicht de kaart.

Een alternatieve manier van beschermen tegen vooral schuren is het neerzetten van twee stokjes, Dit is vooral geschikt voor Thuja's, vraat is hier niet zozeer aan de orde. We hebben dat o.a. bij de Kuil gedaan en het lijkt goed te werken. Het werkt natuurlijk niet tegen zwijnen!

prunusbestrijding

De prunusbestrijding heeft goede resultaten opgeleverd alhoewel continu opvolgen noodzakelijk is. Dit jaar zijn doordat te veel andere dingen waren die om aandacht vroegen en er een soort overgang is naar het Achterste Hok waarvan de vrijwilligersruimte nog niet helemaal klaar was- er geen vrijwilligers dagen voor prunusbestrijding geweest. Wel heeft het CEvdW vaak samen met Jannes van Beek op de zaterdagen aan de prunus bestrijding gewerkt.

BOSRANDEN en HAGEN

We hebben in het begin van het jaar het laatste plantsoen van Landschapsbeheer Gelderland in de bosranden geplant. Plaatselijk kan dat nog aangevuld worden.

raster

Kris en Anne van Kuijk zijn ook dit jaar enkele malen bezig geweest de bomen en struiken langs het raster te snoeien, gebreken te signaleren of te herstellen. Er is nu een goede overeenkomst zodat duidelijk is waar de verantwoordelijkheden liggen. Als Joppe dat nodig acht kan hij het raster herstellen. In principe worden 50% van de kosten door Joppe gedragen en 50 % door ons. Ook ons werk wordt verrekend. We doen dit op proef.

Jacht en wild:

Het jacht contract met Collin Nachenius is voor 5 jaar verlengd, met Jannes Wallet als tweede man aanspreekpunt. We hebben goed contact met hem. De zwijndruk was eigenlijk blijvend onacceptabel hoog.

Vogels

De zeer actieve vogelwerkgroep van de IVN Barneveld hingen 25 mezen kasten op waarvan er 24 bewoond werden. In totaal vlogen er 148 koolmezen uit en 51 pimpelmezen!!!

BOERDERIJ EN BOUWLAND (pacht)

Het contact met Rien Joppe is na betaling van zijn factuur hersteld.

Twee keer is er met hem en Scheffer overleg geweest.

Daarbij zijn twee duidelijke afspraken vastgelegd, over de akkerranden en over onderhoud van het raster

Akkerranden:

Joppe had eerder aangegeven de randen uit de pacht te willen hebben en tegen betaling het aangepaste beheer te willen doen. Dit is door Broekhof afgewezen. Wel zegde hij een pachtreductie toe vanwege een uit de kroonprojectie gebleken vermindering van het oppervlak. Dit heeft nu tot een door beide partijen aanvaarde nieuwe afspraak geleid: Rien Joppe bewerkt met aangepast materieel de akkerranden en krijgt daarvoor een vergoeding ter hoogte van de bovengenoemde pacht reductie (dit geldt voor twee jaar, de looptijd van de huidige agrarisch natuurbeheer subsidie).

Het pakket waarvoor hij subsidie krijgt is A 19, kruidenrijke akkerranden " Kruidenrijke akkerranden hebben een belangrijke functie in kleinschalige landschappen als voedselbron en schuilgelegenheid voor diverse soorten vogels, zoogdieren, insecten en andere dieren."

Voor het overige overgrote deel van de akkers heeft hij in principe een vergelijkbaar pakket als voorheen: een afwisseling van granen en mais.

Toekomst

Het pad langs de wal Binnenveld-Schotkamp v.m.witte wandeling) en het pad langs de dassenburcht zijn door onszelf -voornamelijk door Jannes- gemaaid met onze brushcutter. De breed bedoelde grasstrook langs de dassenburcht is smaller geworden. Ook andere bosranden zijn te smal nadat Rien met GPS zijn percelen heeft uitgezet. Dit kan wellicht na de proef periode van twee jaar worden hersteld.

Boerderij

Dit jaar is er alleen klein onderhoud aan boerderij en bakhuis gedaan.

Jan Schuur heeft de grote schoorsteen waarin barsten zitten met lijm mortel aangesmeerd.

In de gevel van de deel moeten we de geringe scheurvorming in de gaten houden, als het erger wordt moet er eventueel toch een verankering worden aangebracht.

In het *bakhuis* was een paar keer lekkage, de dakpannen, met name de nokvorsten zijn nagelopen en aangesmeerd. Waarschijnlijk zal op niet al te lange termijn de folie die over het dakbeschot ligt vervangen moeten worden.

Verzekering en Electra:

Verzekering Unive heeft een verplichtte keuring door KSN van onze elektrische installaties geregeld. Deze voldeden niet. Met name in het Varkenshok de stoppenkast/ hoofdaansluiting boerderij en Varkenshok en de onderaansluiting op de deel waren verouderd. Daarnaast waren er tal van kleinere mankementen. De installatie is vernieuwd door van de Brink Electra. de armaturen en stopcontacten in het Varkenshok zijn door JD en Steven aangepast aan de veiligheidsnormen. Rien Joppe zorgt in principe voor brandveilige armaturen op de boerderij.

Ook door verzekering Unive is een keuring van rookgas kanalen verplicht. Boerderij is goedgekeurd. Door een misverstand in de afspraken kon Achterste Hok niet gekeurd worden omdat de kachel aan was.

OVERIGE GEBOUWEN EN ERF

Achterste Hok

Het Achterste Hok voldoet goed als beheerders ruimte, het is een fijne werkplek en geschikt om mensen te ontvangen.

Ook de vrijwilligerskeuken is een aanwinst en fijn om als zomer keuken te gebruiken.

20 september 2019 werden we aangesloten op glasvezel. Door te telefoneren via WIFI is ook de gebrekkige bereikbaarheid via het KPN netwerk geen probleem meer.

Twee roeig bergje :

Blijft staan van vorig jaar:

We moeten ons afvragen of we wellicht rondom de roeden een waterdichte afdichting moeten maken van bv lood,zink of vanuit milieu opzicht beter rubber.

kuikenhok:

blijft staan van vorig jaar: gaat nog steeds verder scheef staan; is inmiddels gestut(2020).

Jan Schuur gaat samen met Kristian van Kuijk het kuikenhokretaureren. Riet koppen moeten vernieuwd worden.

Gaat gebeuren in 2020

Boomgaardje en kwekerij

Er is ook dit jaar door Barbara, Jannes en Diderik tijd en energie gestoken in het herstellen en vernieuwen van het boomgaardje. Het gras wordt nu minder kort gemaaid en plaatselijk slechts af en toe.

De kwekerij doet goed dienst als tijdelijke plek voor plantsoen. Op den duur zouden we hem ook kunnen gebruiken om bv plantsoen uit eigen eikels of ander zaad te kweken.

Wel moet regelmatig het onkruid worden bijgehouden. Het is een goede plek om het zaagsel van de houtzagerij te verwerken. Villa heeft zorg voor water voorziening indien nodig.

WEGEN

Onderhoud van de toegangswegen is bij Rien Joppe. Is goed gegaan dit jaar.

Hunnenweg en Karweg

Onderhoud is voortdurend punt van zorg zowel voor gemeente (kuilen en stof blijven een probleem) als voor ons (Karweg bij elke onderhoudsbeurt breder).

Overleg over verandering van regime is nog steeds lopend, wordt vooral door Diederick Huizinga gedaan.

De laan beplanting die we langs de Hunnenweg aangelegd hebben doet het goed. We moeten nog enkele gaten opvullen en aanvullende paaltjes slaan om parkeren te verhinderen.

Langs de Karweg proberen we dit ook te doen maar daar lukt het vooralsnog minder. Om het profiel vast te houden en verbreding tegen te gaan blijft waakzaamheid en overleg met gemeente is noodzakelijk.

Amsterdam, 20 juli 2020

bijlagen: fotoblad, kaart met overzicht 'kloempen'

BIJEENKOMSTEN, BEZOEKEN EN GESPREKKEN,
CORRESPONDENTIE, GEBEURTENISSEN

30-01 bijeenkomst (GPG) over natuur inclusieve landbouw op landgoed Vilsteren met o.a. Lyda Dik prov. Gelderland, landbouw en natuur nu te strikt gescheiden
En Rene Jochems bodemdeskundige: wat is een gezonde bodem?
Zelfreinigend, voldoende voeding en [water.in](#) 2 cm3 nettoveel leven als op aarde.
08 maart netwerk Historisch cultuurlandschap over landschapsbiografie
13 maart cursus bodem, Halle, inspirerend melkveebedrijf 40 koeien op 40 ha, voor evenwicht zou hij 60ha moeten hebben.
1 april cursus bodem bij wijngaard het Domein. Bokashi.
5 april bijeenkomst KNBV, over bos en klimaat, o.a over invoer nieuwe soorten Eco to eco
Zie vakblad...
11 april afscheid Meindert Bruggemans op Schovenhorst
17 april cursus bodem bij Remeke kaas, vooral gericht op melkvee houderij, minder intensieve veehouderij maakt veel mogelijk) geen antibiotica, wel wormen, gebruik van Keltisch zeezout
23 april FSC training op landgoed Prattenburg, o.a. belang van historische relictten, veel regels.
9 mei Cursus bodem op Scherpenzeel, filmpje, filosoof beheerder Eric Brinkman van 't Lankheet (blijkt van vereniging familie van Heek te zijn)
12 juni ALV bosgroep in Epe (o.a. brandbestrijding, berkensingels, 'plofberken')
12 juni Thuja plugplantsoen geleverd
25 juni bijeenkomst Probos in Schaapskooi SBB over belang erfgoed in Bos, met sprekers Peter Schut en Martijn Boosten; rondleiding over Boeschoten; Marian met Diderik, Renet, Ymkje,
5 juli Bijeenkomst FPG klimaat maatregelen op landgoed Vilsteren
31 augustus familie eten
5 september bossenstrategie op Kasteel Groeneveld
21 september familie Zanddijk-Schikkel viert 100e geboorte dag Geertje in A.H.
27 september beheerders dag op landgoed Mariënwaard
4 oktober glasvezel aangesloten
11 oktober Marian pro silva excursie uitkapbeheer Hoog Soeren (Kroondomein het Loo)
7 november ALV GPG in Nationaal Park Hoge Veluwe
9 november Marian, Elio Ymkje Bezoek Kuper, vm opperhoutvester kroondomeinen, met en georganiseerd door ook Diederick en Mark Tolsma. Hij vond onze bossen mooie multifunctionele bossen, ga zo door. Den beschouwde hij als exoot!
22 november bijeenkomst met Rien J en Scheffer, in goede orde, raster wordt 50-50 onderhouden, wij doen wel de extra posten tbv houtogst. Niet te dicht naar de rand planten!
10 december Afspraak mer Diederick en Frank Gorter,
Bijzondere aan Diedericks benadering is dat hij geen economische motieven heeft.

FPG : Federatie particulier grondbezit

GPG: Gelders particulier grondbezit

KNBV: Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging